

PLÁN PRÁCE
KOORDINÁTORA ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY
na školský rok 2012/2013

Program realizácie environmentálnej výchovy nadväzuje na úlohy a činnosti, ktoré naša škola plnila v predchádzajúcom školskom roku 2011/2012.

Plán práce vychádza zo Školského vzdelávacieho programu Vzdelanie pre život, Plánu práce školy, zohľadňuje Učebné osnovy environmentálnej výchovy pre ZŠ a SŠ, schválené MŠ SR 15.4.1996 pod číslom 645/1996-15 s platnosťou od 1.9.1996, POP na školský rok 2012/2013.

Koordinátor environmentálnej výchovy : Mgr. Anna Treľová

Cieľ

Cieľom environmentálnej výchovy je zabezpečiť environmentálne poznanie, formovať environmentálne vedomie a konanie, a to nielen u žiakov, ale i pedagogických pracovníkov a ostatných zamestnancov školy.

Environmentálna výchova ako prierezová téma na I. stupni sa prelína všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Na I. stupni je potrebné sa zamerať na to, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode.

Na druhom stupni základných škôl sa rozširuje analytické poznávanie prírodnej a sociálnej skutočnosti, ktoré je zahrnuté vo vyučovacích blokoch samostatných vyučovacích predmetov (prírodopis, zemepis, fyzika, chémia, občianska výchova, etická výchova). Doterajšie poznatky z praxe potvrdzujú, že vyššia vedomostná úroveň v environmentálnych otázkach nevedie vždy k väčšiemu uvedomeniu a konaniu pre prospech životného prostredia. Práca učiteľov sa preto orientuje na tri základné princípy:

- a) učiť žiakov o životnom prostredí,
- b) vychovávať žiakov prostredníctvom životného prostredia,
- c) vychovávať žiakov pre životné prostredie.

Takto projektovaný dlhodobý zámer výchovnej práce na škole je potrebné realizovať plnením konkrétnych úloh zacielených na tieto základné súčasti rozvoja osobnosti žiakov:

❖ Úroveň vedomosti

- ❖ Rozvoj zručnosti
- ❖ Utváranie postojov

Obsah

Environmentálna výchova nie je samostatným predmetom, ale ako prierezová téma je súčasťou obsahu jednotlivých predmetov. Obsah environmentálnej výchovy umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Rovnako významné je pochopenie sociálnych a kultúrnych vplyvov, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu. Tieto poznatky a schopnosti človeka determinujú proces intelektuálneho a praktického rozhodovania a uvedomovanie si vplyvov ľudskej činnosti na kvalitu života na Zemi.

Obsah environmentálnej výchovy je spojený s obsahom vzdelávania v týchto témach učiva:

- Zachovanie biodiverzity – rozmanitosti života na našej planéte
- Odlesňovanie
- Racionálne využívanie prírodných zdrojov
- Znečisťovanie ovzdušia, vody, pôdy
- Úbytok ozónovej vrstvy
- Kyslý dážď
- Spotreba energie
- Odpad
- Urbanizácia

Jednotlivé témy sú zahrnuté do vhodných vyučovacích predmetov. Niektoré čiastkové témy tvoria obsah triednických hodín. Raz mesačne sa doporučuje, aby triedni učitelia venovali triednickú hodinu environmentálnej výchove. Na škole budú prebiehať rôzne EKO aktivity, do ktorých sa môžu zapájať všetci žiaci. EKO – deň v jednotlivých ročníkoch bude prebiehať formou alternatívneho vyučovania s environmentálnou tematikou. Pripravia ho triedni učitelia v spolupráci s koordinátorom ENV.

SEPTEMBER

16.9. Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy

Úbytok ozónovej vrstvy

Základné podmienky života na Zemi.

Slnečná energia a viacvrstvový vzdušný obal Zeme - atmosféra.

Zachytávanie škodlivej časti slnečných lúčov ochrannou ozónovou vrstvou.

Rozpad ozónovej vrstvy a vznik ozónových dier v súčasnosti.

Príčiny: znečisťovanie ovzdušia chemickými látkami z osviežujúcich sprejov, z náplní do chladničiek, z čistiacich a hasiacich prostriedkov.

Následky: hynutie planktónu v moriach (potrava rýb), rastliny nevytvoria semená (vrátane obilnín), poškodenie kože a zraku človeka.

Nevyhnutnosť zastaviť výrobu látok ničiacich ozón.

Význam medzinárodnej spolupráce.

Vyhlásenie súťaže: EKO-trieda.

Zodp.: koordinátor ENV

V každej triede umiestniť živé kvetiny – donesené žiakmi + celoročná starostlivosť.

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia

Vytvoriť portál ekohier a environmentálnych aktivít na webovej stránke školy.

Zodp.: PaedDr. M. Hermanovský, koordinátor ENV

EKO - deň v 3. ročníku - pozorovanie dĺžky a veľkosti tieňa – Bila hura.

Zodp.: Mgr. A. Andrejčáková

EKO - deň v 9. ročníku - Poznávame Vysoké Tatry

Zodp.: Mgr. A. Treľová

OKTÓBER

Pripomenúť si sviatky:

3.10. – Svetový deň zvierat

14.10. – Medzinárodný deň redukcie katastrof

16.10. – Svetový deň výživy

17.10. – Medzinárodný deň odstraňovanie chudoby

Zodp.: triedni učitelia

Racionálne využívanie prírodných zdrojov

Prírodné zdroje: slnečná energia, ovzdušie, voda, pôda, nerastné bohatstvo, rastlinstvo, živočíšstvo, lesy, krajina.

Význam prírodných zdrojov pre človeka.

Obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje.

Racionálne využívanie prírodných zdrojov: šetrenie prírodných zdrojov, využívanie alternatívnych zdrojov energie.

Zabezpečenie základných životných potrieb ľudstva pre budúcnosť".

Zapojiť sa do školského programu Slovenskej agentúry životného prostredia.

Zodp.: všetci vyučujúci

EKO – deň v 5. ročníku – Poznávame okolie školy – environmentálne aktivity v Hrubom lese.

Zodp.: koordinátor ENV, Mgr. A. Turcovská

NOVEMBER

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Zachovanie rozmanitosti života**

Poznávanie rastlín a živočíchov v regióne. Skúmanie rozmanitosti rastlinných a živočíšnych druhov.

Negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky na obmedzovanie rozmanitých foriem života.

Hľadiská zachovania rozmanitosti života - ekonomické, etické, estetické, vedecké.

Chránené rastliny a živočíchy na území Slovenskej republiky.

Zodp.: vyučujúci PDA, VLA, PRI, vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

DECEMBER

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému **Spotreba energie**

Druhy energie, Slnko - najväčší zdroj energie na Zemi.

Význam využívania obnoviteľných zdrojov energie (slnečná energia, voda, vietor) na ochranu životného prostredia.

Šetrenie energetických zdrojov, využívanie druhotných surovín.

Výroba energie.

Spotreba a šetrenie energie v domácnosti.

Desatoro domácej ekológie.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, FYZ, vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

JANUÁR

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému **Urbanizácia**

Narušenie prírodného prostredia v dôsledku výstavby - výrub lesov, vysušanie močiarov, záber pôdy.

Význam zachovania prírodného prostredia.

Plánovaná výstavba, zachovanie pôvodných prírodných spoločenstiev, vysádzanie zelene, čistenie odpadových vôd, triedenie, zber a recyklovanie domového odpadu.

Utváranie citového vzťahu k najbližšiemu prostrediu a k celej krajine.

Zberové aktivity.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, PVC, FYZ, TEH, vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

FEBRUÁR

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému **Kyslý dažď**

Vznik kyslého dažďa – znečisťovanie ovzdušia plynmi, ktoré vznikajú najmä pri spaľovaní látok.

Zlučovanie plynov s kvapôčkami vody v oblakoch.

Zrážky: dažď, sneh - obsah škodlivých látok v nich, pre život na Zemi.

Znečisťovanie pôdy a vody v riekach a v jazerách kyslým dažďom – hynutie stromov, vodných rastlín a živočíchov. Poškodzovanie budov a strojov.

Opatrenia: obmedzenie znečisťovania ovzdušia získaním energie z elektrární na tuhé palivo, získanie energie z obnoviteľných zdrojov (voda, vietor, slnečná energia), šetrenie energiou, recyklovanie materiálov.

Význam medzinárodnej spolupráce pri ochrane životného prostredia.

Meranie kyslosti dažďov v areály našej školy.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, TEH, PVC, BIO, vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

MAREC

Pripomenúť si dni:

22.3. – Svetový deň vody

23.3. – Svetový meteorologický deň

Zodp.: všetci vyučujúci

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému **Znečisťovanie ovzdušia**

Základné zložky životného prostredia - ovzdušie, voda, pôda.

Význam ovzdušia pre živé organizmy.

Znečisťovanie ovzdušia činnosťou človeka (priemysel, doprava, domácnosť).

Negatívny vplyv znečisteného ovzdušia na životné prostredie a zdravie ľudí. Ochrana ovzdušia pred znečisťovaním.

Význam vody pre život na Zemi.

Vodné zdroje - povrchová a podzemná voda.

Pitná, úžitková a odpadová voda.

Čistenie odpadových vôd.

Hospodárenie vodou, šetrenie pitnou vodou v domácnosti.

Význam pôdy pre život na Zemi.

Znečisťovanie pôdy - odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo.

Ochrana pôdy.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, BIO, PVC, vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

EKO – deň v 7. ročníku – Kapušanský hrad

Zodp.: koordinátor ENV, Mgr. A. Koman

APRÍL

Pripomenúť si dni:

1.4. – Medzinárodný deň vtáctva a začiatok Mesiaca lesa

7.4. – Svetový deň zdravia

18.4. – Medzinárodný deň pamiatok a sídiel

22.4. – Deň Zeme

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému **Odlesňovanie**

Poznávanie lesných rastlín a živočíchov.

Vzájomné vzťahy lesných rastlín a živočíchov.

Význam lesa pre človeka.

Negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie (úbytok rastlinných a živočíšnych druhov, zmena podnebia). Odlesňovanie - hlavná príčina zvetrávania pôdy.

Aktívna ochrana lesov, výsadba lesných stromov.

Ničenie brazílskych dažďových pralesov - narušenie ekologickej rovnováhy Zeme.

Starostlivosť o zeleň v okolí školy.

EKO- deň v 1. ročníku – zber a triedenie odpadov – okolie školy

Zodp.: Mgr. Lukčíková

EKO - deň v 6. ročníku – Jaskyňa Zlá diera

Zodp.: koordinátor ENV, PaedDr. Opaľuchová

Vytvorenie Eko kódexu v jednotlivých triedach.

Zodp.: triedni učitelia, vyučujúci prírodovedných predmetov

Podpora environmentálnych a humanitných finančných zbierok na pôde školy.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, BIO, PVC, OBN, PRI
vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

MÁJ

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému **Erózia pôdy**

Závislosť života na Zemi od pôdy - rastlín od pôdy, živočíchov a od rastlín.

Činnosť pôdných baktérií, húb a bezstavovcov - rozklad organického odpadu, prevzdušňovanie pôdy.

Pôda - obnoviteľný prírodný zdroj za predpokladu starostlivosti o ňu.

Ochrana pôdy.

Úloha rastlín v ochrane pôdy pred zvetrávaním.

Pôda nechránená rastlinným porastom - ničivá činnosť vetra a vody, odnášanie častíc pôdy.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, BIO, PVC, vychovávateľky ŠKD,
vedúci krúžkov

Zrealizovať:

EKO –deň v 2. ročníku – čistenie studničky v Hrubom lese

Zodp.: Mgr. Rinkovská

EKO –deň v 4. ročníku – Poznávanie drevín – náučný chodník

Zodp.: Mgr. V. Puškárová

EKO – deň v 8. ročníku – Vihorlat, Sninský kameň, Morské oko.

Zodp.: koordinátor ENV, Mgr. P. Kocák

JÚN

Pripomenúť si dni:

5.6. – Svetový deň životného prostredia

8.6. – Svetový deň oceánov

17.6. – Svetový deň zamedzenia dezertifikácie a sucha

Zodp.: všetci učitelia

Zorganizovať v Školu v prírode žiakov 4. ročníka

Zodp.: Mgr. Puškárová

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému **Odpad**

Pevný odpad.

Vznik odpadu.

Škodlivé vplyvy na životné prostredie: znečisťovanie, jedovaté látky v odpade, záber pôdy.

Spôsoby likvidácie odpadu: skladovaním,, spaľovaním, recyklovaním, kompostovaním organických látok v odpade.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, BIO, PVC, CHE

vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

Vyhodnotenie súťaže EKO-trieda.

Zodp.: Mgr. A. Treľová

Pri organizovaní školských výletov a exkurzií využívať metódu zážitku vedúcu k prežívaniu skúsenosti enviroaspektov a s kritickým pohľadom na problém.

Zodp.: vedúci exkurzií a výletov

Uskutočniť pracovnú poradu pedagógov v prírode: Zhodnotenie využívania environmentálnych tém v jednotlivých vyučovacích predmetov, na triednických hodinách, na exkurziách, na celoškolských akciách. Námety na ďalšiu prácu.

Zodp.: vedenie školy, koordinátor ENV

Vranov nad Topľou 17. 09. 2012

.....
riaditeľ školy

.....
koordinátor ENV